

czych z Międzynarodowych Targów Książki i inne.

W ramach współpracy z Sekcją Staropolską Koła Naukowego Polonistów biblioteka zorganizowała wystawę "W kręgu literatury i sztuki baroku". Towarzyszyła ona Ogólnopolskiej Studenckiej Sesji Staropolskiej. Ekspozycja zawierała materiał dokumentacyjny i ilustracyjny dotyczący m.in. teatraliów XVII w. - dokumenty i rękopisy staropolskie oraz reprodukcje barokowego malarstwa.

Jedną z wielu form informacji o dorobku naukowym pracowników jest stała ekspozycja publikacji naukowców Instytutu Filologii Polskiej.

Biblioteka instytutowa ze względu na posiadany księgozbiór i pełnione funkcje, staje się naukowo-dydaktycznym warsztatem pracy dla naukowców i studentów filologii polskiej.

Wanda GIBKA, Krystyna HARASIMIUK

BIBLIOTEKA INSTYTUTU NAUK O ZIEMI

Jedną z większych bibliotek instytutowych UMCS jest Biblioteka Instytutu Nauk o Ziemi utworzona w roku 1970 na bazie zbiorów istniejącej wcześniej Biblioteki Geografii Fizycznej. Jej poprzedniczka otrzymała status biblioteki zakładowej już 11 IV 1945 roku, tj. z chwilą utworzenia Zakładu Geografii. Pierwszy zinwentaryzowany księgozbiór liczył zaledwie 344 woluminów. W roku 1947 biblioteka posiadała już 3 480 pozycji a w 1964 - 25 886 /łącznie druki zwarte i ciągłe/.

Początkowo zbiory mieściły się w pokojach pracowników zakładu przy ul. Narutowicza 30. Utrudniało to udostępnianie oraz

fachową opiekę nad księgozbiorem. Dopiero w roku 1962 biblioteka otrzymała nowe pomieszczenie w budynku Wydziału Biologii i Nauk o Ziemi przy ul. Akademickiej 19.

Ogromne zasługi w gromadzeniu zbiorów położył prof. dr Adam Malicki - twórca i wieloletni opiekun naukowy biblioteki. Dzięki niemu biblioteka mogła się szybko dorobić cennych zbiorów książek i czasopism, systematycznie uzupełnianych z takich źródeł jak: zakupy w antykwariatach oraz na aukcjach antykwarycznych, prenumerata i dary.

Do najwartościowszych pozycji literatury zagranicznej zaliczyć można: "Petermanns Geographische Mitteilungen" /od 1857r/, "Geographischer Anzeiger", "Geographische Zeitschrift", "Geographical Review", "Annals of the Association American Geographers", Reclus Elisee "Geographie Universalle".

Spośród wydawnictw polskich na uwagę zasługują komplety czasopism: "Przegląd Geograficzny", "Czasopismo Geograficzne", "Prace Geograficzne" wydane przez E. Romera, "Kosmos", "Wiadomości Służby Geograficznej", "Wiadomości Geograficzne" oraz "Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich". Pozyskano także 20 cennych starodruków. Wiele wartościowych pozycji, wydanych przed rokiem 1939, podarowali bibliotece profesorowie Adam Malicki i Franciszek Uhorczak.

W roku 1970 w ramach reorganizacji sieci bibliotek, do Biblioteki Zakładu Geografii Fizycznej - liczącej około 29 000 wol. - dołączono zbiory Biblioteki Zakładu Geografii Ekonomicznej oraz czasopisma Zakładu Geologii. Również księgozbiory pozostałych zakładów włączono formalnie do Biblioteki Instytutu, chociaż ze względu na trudności lokalowe pozostawiono je jako

stały depozyt poszczególnym zakładom.

W chwili obecnej Biblioteka Instytutu posiada 28 775 wol. druków zwartych oraz 35 748 wol. wydawnictw ciągłych /1500 tytułów/. Około 400 tytułów fachowych wydawnictw ciągłych otrzymuje Biblioteka drogą wymiany przez Biuro Wydawnictw UMCS w zamian za Rocznik Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej /Sect.B Geografia, Geologia/. Państwa, z którymi prowadzona jest wymiana, rozsiane są niemal po całej kuli ziemskiej. Tak szeroko rozwinięta wymiana z zagranicą jest szczególnie pożyteczna ze względu na możliwość systematycznego śledzenia postępu badań w interesujących nas dziedzinach nauki.

Obok wymiany, wydawnictwa ciągłe, nabywane są na bieżąco drogą prenumeraty bezpośredniej oraz przez Bibliotekę Główną /łącznie około 200 tytułów/. Druki zwarte pochodzą z zakupów w księgarniach "Domu Książki", za pośrednictwem ORAN PAN, w antykwariatach, na Międzynarodowych Targach Książki oraz w ramach limitu dewizowego biblioteki głównej /średnio rocznie około 600 tytułów/.

Biblioteka Instytutu Nauk o Ziemi jest biblioteką naukową, gromadzącą zbiory z zakresu nauk geograficznych i pokrewnych, zgodnie z profilem prac dydaktycznych i naukowo-badawczych instytutu. Przeznaczona jest głównie dla pracowników instytutu /120 osób/ oraz studentów kierunku geografii /około 600 osób/. Korzystanie ze zbiorów ułatwiają katalogi: alfabetyczny, przedmiotowy oraz kartoteka zawartości czasopism przedwojennych. Wydawnictwa ciągłe rejestruje się tylko na kartach akcesyjnych. Studenci mogą korzystać z księgozbioru na miejscu w czytelni

liczącej 45 miejsc. Na dłuższy okres udostępnia się jedynie wybrane podręczniki. Pracownicy naukowcy mogą natomiast wypożyczać na rewers. Roczna frekwencja czytelników wynosi 13 000 osób, korzystają oni z około 30 000 pozycji, a także otrzymują licane informacje bibliograficzne i katalogowe.

W Bibliotece na stałe pracują cztery osoby /2 osoby z bibl. głównej oraz 2 będące na etatach instytutu/. Zbiory biblioteczne dostępne są w dni powszednie w godzinach od 8⁰⁰ do 20⁰⁰, zaś w niedziele od 8⁰⁰ do 14⁰⁰.

Do najpoważniejszych, bardzo trudnych do rozwiązania, problemów biblioteki należą warunki lokalowe. Powierzchnia magazynu wynosi zaledwie 80 m², jest to pomieszczenie stanowczo za małe i nie spełniające podstawowych wymogów przechowywania i konserwacji zbiorów. Brak jest również jakichkolwiek rezerw na gromadzenie nowych nabytków. W tej sytuacji problem poszerzenia powierzchni pomieszczeń bibliotecznych staje się zadaniem pierwszoplanowym.

NOTA BIBLIOGRAFICZNA:

ANDREEVA B.P., BIBLIOGRAFIČESKAJA DEJATEL'NOST' GOSUDARSTVENNOJ PEDAGOGIČESKOJ NAUČNOJ BIBLIOTEKI im. K.D. USINSKOGO.

Sovetskaja Bibliografija 1976 nr 2 s. 29

Pedagogiczna Biblioteka Naukowa im. K.D. Uszyńskiego w Moskwie jest jednym z zakładów naukowych Akademii Nauk Pedagogicznych ZSRR sprawującym funkcję centralnej biblioteki pedagogicznej w systemie informacyjnym bibliotek naukowych kraju. Z jej usług korzystają tysiące czytelników - pracownicy nauki,